

СИЛАБУС КУРСУ

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ»

Освітній ступінь: третій (освітньо-науковий)

Галузь знань: 01 Освіта

Спеціальність: 015 Професійна освіта

Освітньо-наукова програма: «Професійна освіта»

Кількість кредитів: 5

Рік підготовки: 1, семестр 1

Компонент освітньої програми: вибіркова

Дні занять: вівторок, 13.45-16.40, ауд. 331

Консультації: середа, 14.00-15.00, ауд. 308а

Мова навчання: українська

Керівник курсу

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти

Кодлюк Ярослава Петрівна

Контактна інформація: YP.Kodliuk@gmail.com + 38 097 3926136

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «*Актуальні проблеми педагогіки вищої школи*» передбачає ознайомлення аспірантів із теоретичними основами організації освітнього процесу у педагогічному закладі вищої освіти та науковими основами управління вищою школою. Зміст курсу націлює на розв'язання таких завдань: поглибити розуміння основних категорій педагогіки вищої школи; вчити системно аналізувати педагогічні явища на нових теоретико-методологічних засадах; формувати педагогічне мислення аспірантів; підвести їх до усвідомлення значущості педагогічної праці у суспільному прогресі людства.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
0/2	Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука	Знати основні категорії педагогіки вищої школи, місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук; розуміти зв'язок педагогіки вищої школи з предметними методиками; вміти розкрити зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками; усвідомлювати логіку і методику педагогічного дослідження.	Питання, тестові завдання, аналіз магістерських робіт, дисертацій та авторефератів дисертацій, монографій, навчальних посібників тощо.
0/4	Тема 2. Система вищої освіти в Україні	Знати структуру вищої освіти в Україні, рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти, документи про вищу освіту (наукові ступені), типи вищих навчальних закладів; вміти диференціювати поняття	Питання, тестові завдання.

		«національний вищий навчальний заклад» та «дослідницький університет»; знати технологію кредитно-модульної системи організації навчального процесу; усвідомлювати важливість визнання суб'єктності студента в освітньому процесі вишу; знати шляхи реалізації системного, компетентнісного, діяльнісного, особистісно зорієнтованого та практико орієнтованого підходів до організації освітнього процесу у вищій школі.	
2/4	Тема 3. Теоретичні основи процесу навчання у вищій школі.	Знати основні категорії дидактики вищої школи, функції навчання, основні ланки процесу навчання, закономірності навчання у вищому навчальному закладі, загальнодидактичні принципи навчання та принципи дидактики вищої школи; усвідомлювати особливості діяльності викладача (викладання) та діяльності студента (учіння) у цьому процесі; вміти розкрити сутність феномена «особистісно орієнтована парадигма освіти».	Питання, тестові завдання.
4/4	Тема 4. Зміст освіти у вищій школі та способи його реалізації.	Розуміти сутність поняття «зміст освіти» та знати його структурні елементи; знати систему стандартів вищої освіти та нормативні документи вищого навчального закладу, в яких реалізується зміст освіти. Знати сутність поняття «методи навчання», класифікації методів навчання за різними ознаками, особливості використання у вищій школі загальних методів навчання; вміти використовувати інтерактивні методи навчання у вищій школі.	Питання, тестові завдання, аналіз навчальних планів і програм навчальних дисциплін для різних спеціальностей, моделювання інтерактивних методів навчання.
2/2	Тема 5. Сучасні технології навчання у вищій школі	Розуміти сутність поняття «педагогічні технології»; знати та вміти використовувати основні технології навчання в навчальному процесі закладу вищої освіти.	Питання, тестові завдання, моделювання фрагментів педагогічних технологій.
2/4	Тема 6. Форми організації навчання у вищій	Розуміти сутність поняття «форми організації навчання»; знати та вміти охарактеризувати основні	Питання, тестові завдання, мікро викладання.

	школі.	форми організації навчання у вищій школі: лекції, семінарські заняття, практичні заняття, лабораторні заняття, факультативи, спецкурси і спецсемінари та ін.; усвідомлювати роль самостійної навчально-пізнавальної діяльності та науково-дослідної роботи в формуванні у студентів навичок самостійного учіння.	
2/4	Тема 7. Контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів	Знати функції контролю, вимоги до організації контролю за навчально-пізнавальною діяльністю студентів, види, методи та форми контролю успішності студентів, критерії та норми оцінювання навчальних досягнень майбутніх фахівців.	Питання, тестові завдання з теми семінарського заняття, аналіз тестових завдань різних видів.
4/4	Тема 8. Зміст виховної роботи зі студентською молоддю.	Вміти розкрити сутність процесу виховання та його особливості; знати та вміти охарактеризувати етапи процесу виховання, закономірності і принципи виховання; знати основні напрями виховання студентської молоді, вміти виокремити найважливіші проблеми того чи іншого напрямку та запропонувати шляхи їх подолання.	Питання, тестові завдання, аналіз педагогічних ситуацій.
0/4	Тема 9. Шляхи реалізації змісту виховання студентів.	Вміти розкрити сутність таких понять: «метод виховання», «прийом виховання», «засіб виховання»; знати класифікацію методів виховання та методи контролю й аналізу ефективності виховання; вміти використовувати виховні можливості навчальних дисциплін у вищому навчальному закладі; знати форми виховної роботи зі студентською молоддю та особливості їх використання; усвідомлювати значущість виховної роботи куратора в академічній групі.	Питання, тестові завдання, аналіз педагогічних ситуацій, фрагментів виховних заходів.

0/2	Тема 10. Управління освітнім процесом вищого навчального закладу.	Знати основні завдання закладу вищої освіти, його структуру та структуру управління; знати зміст методичної роботи у закладі вищої освіти, вміти охарактеризувати форми методичної роботи; диференціювати поняття «наукові працівники вищого навчального закладу», «науково-педагогічні працівники вищого навчального закладу» та «педагогічні працівники вищого навчального закладу», знати вчені звання наукових і науково-педагогічних працівників.	Питання, тестові завдання.
-----	---	--	----------------------------

Літературні джерела

1. Абдуллина О. А. Общепедагогическая подготовка учителя в системе высшего педагогического образования. 2-е изд., перераб. и доп. М. : Просвещение, 1990. 141 с.
2. Бабанский Ю. К. Методы обучения в современной общеобразовательной школе. М. : Просвещение, 1985. 208 с.
3. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. К. : Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.
4. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця : ДОВ «Вінниця», 2008. 278 с.
5. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. К. : Академвидав, 2004. 352 с.
6. Закон України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556-VII). URL : https://urist-ua.net/%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B8/%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B2%D0%B8%D1%89%D1%83_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%83/
7. Коваль Л. В. Професійна підготовка майбутніх учителів у контексті розвитку початкової освіти: технологічний підхід. Донецьк : ЛАНДОН – XXI, 2011. 330 с.
8. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи. К. : Знання, 2005. 486 с.
9. Мартинюк І. В. Національне виховання: Теорія і методологія. К. : ІСДО, 1995. 160 с.
10. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи. К. : Центр учбової літератури, 2009. С. 431–445.
11. Освітні технології / за ред. О. М. Пехоти. К. : А.С.К., 2002. 255 с.
12. Педагогіка вищої школи / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова та ін.; за ред. З. Н. Курлянд. 3-тє вид., перероб і доп. К. : Знання, 2007. 495 с.
13. Підготовка майбутнього вчителя до морального виховання учнів / авт. кол.: В. К. Демиденко та ін. К. : ІЗМН, 1996. 204 с.
14. Савченко О. Я. Удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів. *Початкова школа*. 2001. № 7. С.1–4.
15. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих. К. : ВД «ЕКМО», 2011. 320 с.
16. Слепкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. К. : Вища школа, 2005. 239 с.
17. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи. К. : Академія, 2006. 352 с.
18. Хомич Л. О. Професійно-педагогічна підготовка вчителя початкових класів. К.: «Магістр – S», 1998. 200 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт заборонено. Індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями (не більше 20%).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1. Усне опитування, виконання тестових завдань	40
Змістовий модуль 2. Усне опитування, виконання тестових завдань	15
ІНДЗ	15
Підсумкове тестування	30